	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОПП «Менеджмент»** **ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА** **Спеціальність:** 073 «Менеджмент» **Галузь знань:** 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Обов'язкова освітня компонента ОПП «Менеджмент»		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр	Третій курс 5 семестр		
Семестровий контроль	екзамен		
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Обсяг дисципліни 5 кредитів/150 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	5 семестр 72год	5 семестр 40год	5 семестр 32год
заочна форма:	-	-	-
Самостійна робота, годин:	Денна форма 5 семестр 78	Заочна форма –	
Мета курсу	вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами фахової передвищої освіти системи теоретичних знань і прикладних умінь щодо обґрунтування планових показників діяльності підприємства, а також оволодіння сучасними методами раціональної організації виробничих і трудових процесів для забезпечення ефективного функціонування бізнесу.		
Завдання курсу	– засвоєння методичних підходів до розрахунку виробничої потужності та обґрунтування виробничої програми підприємства; – набуття навичок оперативно-календарного планування та диспетчерського регулювання виробництва у різних типах виробничих систем; – оволодіння інструментарієм планування потреби в матеріальних, трудових та фінансових ресурсах; – вивчення та практичне застосування принципів організації виробничих процесів у часі (виробничий цикл) та просторі (потокове, автоматизоване виробництво); – формування вмінь проектування та організації робочих місць, нормування праці та створення безпечних умов діяльності.		
Компетентності	ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК 3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності. СК 4. Здатність управляти підрозділом і налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління. СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників. СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.		
Результати навчання	РН 5. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час розв'язання професійних завдань. РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності. РН 8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань. РН 11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності. РН 13. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у професійній діяльності.		

	РН 14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Розподіл балів відповідно до РПНД: 6 практичних занять ЗМ 1 × 2 = 12 балів; 8 практичних занять ЗМ 2 × 2 = 16 балів; МКР 1 — 10 балів; МКР 2 — 10 балів; індивідуальне завдання (РГР або погоджена творча робота) — 12 балів; стартова складова — 60 балів; екзамен — 40 балів; разом — 100 балів. Для допуску до екзамену необхідно виконати передбачені види робіт і набрати щонайменше 35 балів стартової складової. Самостійна робота (78 годин) передбачає насамперед домашню підготовку до практичних занять, опрацювання матеріалів, попередні розрахунки та підготовку до контролю. Семестровий екзамен (максимум 40 балів): Екзамен проводиться у письмовій або комбінованій формі. Мінімальний пороговий бал за екзаменаційну складову, за якої іспит вважається складеним, дорівнює 25 балам. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання, за рішенням циклової комісії та/або викладача здобувачам можуть нараховуватися додаткові заохочувальні бали (за участь у науково-дослідній роботі, студентських конференціях, круглих столах, написання тез доповідей, наявність власного якісного рукописного конспекту всіх лекцій, а також за ідеальне відвідування всіх аудиторних занять). Сума заохочувальних балів додається до загального рейтингу здобувача в семестрі, проте загальна сума балів за стартовою складовою не може перевищувати 60 балів, а підсумкова оцінка за дисципліну не може перевищувати 100 балів.
Зміст навчальної дисципліни:	**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.** **ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА** **Тема 1. Сутність і організаційно-методологічні основи планування діяльності підприємства** Предмет і завдання курсу. Сутність та необхідність планування в умовах ринкової економіки. Види планування: стратегічне, тактичне, оперативно-календарне. Принципи планування. Методи розробки планів (нормативний, балансовий, економіко-математичний). Система планових показників. Структура бізнес-плану підприємства. Організація планової роботи на підприємстві. **Тема 2. Планування збуту продукції** Маркетингові дослідження як основа планування. Вивчення попиту та ринків збуту. Формування портфеля замовлень. Планування обсягу продажів у натуральному та вартісному вираженні. Канали збуту продукції. Оцінка ризиків збутової діяльності. Розробка плану маркетингу. **Тема 3. Виробнича програма підприємства** Зміст та розділи виробничої програми. Показники виробничої програми: номенклатура та асортимент продукції. Товарна, валова та реалізована продукція: їх взаємозв'язок та методика розрахунку. Планування незавершеного виробництва. Оптимізація виробничої програми. **Тема 4. Обґрунтування виробничої програми виробничою потужністю** Поняття виробничої потужності підприємства та фактори, що її визначають. Види потужності: вхідна, вихідна, середньорічна. Методика розрахунку виробничої потужності дільниці, цеху, підприємства. Фонд часу роботи обладнання. Баланс виробничої потужності. Шляхи ефективного використання потужностей. **Тема 5. Оперативно-календарне планування та регулювання виробництва** Зміст та завдання оперативно-календарного планування (ОКП). Особливості ОКП в різних типах виробництва (одиничному, серійному, масовому). Календарно-планові нормативи. Міжцехове та внутрішньоцехове планування. Диспетчерське регулювання виробництва. Облік виконання планових завдань. **Тема 6. Планування матеріально-технічного забезпечення діяльності підприємства** Зміст плану матеріально-технічного забезпечення (МТЗ). Класифікація матеріальних ресурсів. Нормування витрат матеріальних ресурсів. Методи розрахунку потреби в сировині, матеріалах та енергоресурсах. Планування виробничих запасів. Логістика постачання. **Тема 7. Планування персоналу й оплати праці** Планування чисельності персоналу. Розрахунок бюджету робочого часу. Визначення потреби в основних та допоміжних працівниках. Планування продуктивності праці. Склад фонду оплати праці. Планування фонду основної та додаткової заробітної плати. **Тема 8. Планування витрат** Класифікація витрат підприємства: прямі та непрямі, змінні та постійні. Планування собівартості продукції (робіт, послуг). Кошторис виробництва. Калькулювання

	собівартості одиниці продукції. Поняття та розрахунок точки беззбитковості. Шляхи зниження витрат. **Тема 9. Планування фінансів** Зміст та завдання фінансового планування. Планування доходів і надходжень коштів. Планування прибутку та рентабельності. Розподіл та використання прибутку. Фінансовий план підприємства (баланс доходів і видатків). Платіжний календар. **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.** **ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ** **Тема 10. Організаційні основи виробництва** Підприємство як виробнича система. Загальна та виробнича структура підприємства. Принципи організації виробничого процесу (пропорційність, ритмічність, безперервність, паралельність). Фактори, що впливають на виробничу структуру. **Тема 11. Виробничий процес і організаційні типи виробництва** Поняття виробничого процесу та його складові (основні, допоміжні, обслуговуючі процеси). Класифікація виробничих процесів. Характеристика типів виробництва: одиничне, серійне, масове. Порівняльна техніко-економічна характеристика типів виробництва. **Тема 12. Організація виробничого процесу у часі та просторі** Виробничий цикл: поняття, структура та тривалість. Методи розрахунку тривалості виробничого циклу при послідовному, паралельному та змішаному русі предметів праці. Шляхи скорочення виробничого циклу. Просторова організація виробництва (планування цехів та дільниць). **Тема 13. Методи організації виробництва** Характеристика методів організації виробництва: потоковий та непотоковий (груповий, одиничний). Вибір методу організації залежно від типу виробництва. Сучасні концепції організації виробництва (Lean production, «Ощадливе виробництво»). **Тема 14. Організація потокового та автоматизованого виробництва** Ознаки та класифікація потокових ліній. Розрахунок основних параметрів потокових ліній (такт, ритм, кількість робочих місць). Організація однопредметних та багатопредметних ліній. Автоматизоване виробництво: особливості організації та ефективність. **Тема 15. Організація трудових процесів і робочих місць** Організація праці: сутність та завдання. Організація та обслуговування робочих місць (ергономіка, система 5S). Розподіл та кооперація праці. Умови праці та режими праці і відпочинку. Фотографія робочого часу та хронометраж. **Тема 16. Організація обслуговування виробничого процесу** Роль та завдання виробничої інфраструктури. Організація ремонтного господарства (система планово-попереджувальних ремонтів). Організація інструментального господарства. Організація транспортно-складського господарства. Організація енергетичного забезпечення. **Тема 17. Організаційно-виробниче забезпечення конкурентоспроможності продукції** Поняття якості та конкурентоспроможності продукції. Система управління якістю на підприємстві (стандарти серії ISO). Сертифікація та стандартизація продукції. Методи контролю якості. Витрати на забезпечення якості. **Тема 18. Комплексна підготовка виробництва нової продукції** Зміст та етапи підготовки виробництва. Науково-дослідна робота. Конструкторська підготовка. Технологічна підготовка. Організаційно-економічна підготовка. Планування процесу підготовки виробництва (сіткові графіки). Освоєння виробництва нової продукції.
Пререквізити	Дисципліна вивчається у 5-му семестрі. Її теоретичну основу становлять «Основи економічної теорії», «Мікроекономіка», «Вища математика», «Статистика», «Вступ до спеціальності «Менеджмент»», «Історія менеджменту», «Система технологій» та «Інформаційні системи та технології в менеджменті». З дисципліною «Менеджмент» існує паралельний міждисциплінарний зв’язок.
Постреквізити	Здобуті знання використовуються під час вивчення дисциплін «Економічне управління підприємством», «Основи маркетингу», «Основи фінансово-ресурсного забезпечення бізнесу», «Бухгалтерський облік в управлінні», «Управління персоналом», а також під час навчально-виробничої та виробничої практик. Із дисципліною «Заснування власної справи та управління бізнесом» встановлюється паралельний зв’язок.
Інформаційне забезпечення	**Основна література** 1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.

<table>
<tr><td></td><td>

2. Веретенникова Г.Б., Томах В.В., Геращенко І.М. Планування та організація діяльності підприємства. навчальний посібник. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 210 с. URL: https://surl.li/sgmmxo
3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. – Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. – 135 с. URL: https://surl.li/tnzzen
4. Єрмаков О.Ю., Жибак М.М., Динька П.К., Христенко Г.М., Гурська І.С. Організація виробництва: Навч. посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 414 с.
5. Коблянська І.І., Строченко Н.І. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник для студентів економічного та управлінського напрямів підготовки денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «Бакалавр». – вид. 2-ге, доп. і перероб. – Суми: СНАУ, 2022. 237 с. URL: https://zenodo.org/records/7140712
6. Кондратюк Н.В. Організація, планування, управління виробництва на підприємствах: опорний конспект лекцій. Дніпро, 2020.
7. Планування діяльності підприємства: Конспект лекцій /укладач Т.В.Клименко . – Лозова: 2017. – 70 с.

Додаткова література

1. Борисенко О. С., Шевченко А. В., Нетребко М. В. Методичне забезпечення підготовки бізнес-плану як ключового складника стратегічного управління діяльністю підприємства. Проблеми системного підходу в економіці. 2020. Вип. 1 (75). С. 90–97.
2. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / А.Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2018. – 260 с.
3. Галько Л. Бізнес-планування розвитку компанії: організаційні та методологічні аспекти реалізації. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 44. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-63.
4. Костецька Н. І. Стратегічне планування діяльності підприємств: теоретичні аспекти. Інноваційна економіка. 2020. № 7–8 (85). С. 65–71. DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.7-8.9.
5. Кушнірук В.С. Організація виробництва та планування діяльності підприємств: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2020.
6. Мазоренко О. В. Методичний інструментарій стратегічного планування. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 6. С. 373–376. URL: http://global-national.in.ua/archive/6-2015/77.pdf.
7. Пустовгар С., Безвесільний К. Роль планування як функції менеджменту в управлінні підприємством. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 74. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-151.
8. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К.: Ліра-К, 2014. – 268 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики http://www.ukrstat.gov.ua
2. Бібліотека імені Вернадського http://nbuv.gov.ua
3. Звітність підприємств www.smida.gov.ua/db/emitent
</td></tr>
<tr><td>Матеріально-технічне забезпечення</td><td colspan="2">Матеріально-технічне забезпечення. Для успішного проведення освітнього процесу Коледж надає необхідні матеріально-технічні та інформаційні ресурси. Аудиторні заняття проводяться в кабінетах менеджменту та комп’ютерних класах, забезпечених бездротовим доступом до мережі Інтернет (Wi-Fi). Кабінети обладнані мультимедійними проєкторами та екранами.
Програмне забезпечення та системи електронного навчання: Офісний пакет Microsoft Office (MS Word, MS Excel, MS PowerPoint); Електронна навчальна платформа коледжу Гугл Клас; Сервіси відеоконференцій Google Meet та Zoom для проведення занять в онлайн-режимі.</td></tr>
<tr><td>Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)</td><td></td><td>Ліганенко Ірина Віталіївна
к.е.н. доц, викладач вищої категорії
e-mail: ir-vit-lig@ukr.net
моб. тел. (Viber/Telegram): (050)-234-87-11</td></tr>
</table>